

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/109/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812205795
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8812205795.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Gabriely Világiovej v právnej veci žalobcu: Profidebt Slovakia, s.r.o., Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava, IČO: 35 925 922, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 36 857 033 proti žalovanému: I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. J. XXX, v konaní zastúpenému opatrovníčkou J. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. J. XXX, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovaného: 1/ Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42264154, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, 2/ VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Šafárikovo nám. 7, Bratislava - Staré mesto, IČO: 42 362 962, právne zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 434,73 eur s prísl., o návrhu na pripustenie zmeny účastníka konania, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/61/2012-69 zo dňa 16.10.2012 a o späťvzati žaloby po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/61/2012-69 zo dňa 16.10.2012, jednohlasne takto

rozhodol:

Pripúšťa zmenu účastníka konania na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu Profidebt Slovakia s. r. o., Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava bude novým žalobcom Intrum Justitia Debt Finance AG, Industriestrasse 13C, CH-6300 Zug, Švajčiarsko.

Potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Pripúšťa späťvzatie žaloby v rozsahu, ktorým súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietol, v tejto časti zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 215,65 eur spolu s 8,50% ročným úrokom z omeškania zo sumy 14,39 eur od 16.4.2008 do zaplatenia, zo sumy 39,62 eur od 18.1.2008 do zaplatenia, zo sumy 81,16 eur od 12.2.2008 do zaplatenia, zo sumy 34,31 eur od 18.3.2008 do zaplatenia, zo sumy 10,80 eur od 13.5.2008 do zaplatenia, zo sumy 35,37 eur od 18.12.2007 do zaplatenia a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Čo do zvyšku žalobu žalobcu zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Určil, že zmluvná podmienka dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 3.10.2007 uvedená v čl. 2 2.3 týkajúca sa zmluvnej pokuty v sume 6.600,-Sk / 219,08 eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Rozhodnutie právne odôvodil podľa § 43 ods. 1, ods. 5 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 524 ods. 1 a 2, § 544 ods. 1, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku, § 10a, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 434,73 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50% zo sumy 14,39 eur od 16.04.2008 do zaplataenia, zo sumy 219,08 eur od 29.4.2008, zo sumy 39,62 eur od 18.01.2008 do zaplataenia, zo sumy 81,16 eur od 12.02.2008 do zaplataenia, zo sumy 34,31 eur od 18.03.2008 do zaplataenia, zo sumy 10,80 eur od 13.05.2008 do zaplataenia, zo sumy 35,37 eur od 18.12.2007 a trovy konania.

Zo žiadosti o uzavretie zmluvy o pripojení zo dňa 03.10.2007 podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov medzi postupcom ako poskytovateľom a žalovaným ako záujemcom, fyzickou osobou súd zistil, že žalovaný požiadal o uzavretie zmluvy o pripojení na poskytovanie služby Pre mňa 130. Zároveň žalovaný súhlasil, že zmluva o pripojení bude uzavretá aktiváciou SIM karty. Zmluvy boli uzavreté na dobu neurčitú. Podpisom žalovaný zároveň potvrdil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami a s platným cenníkom.

Podľa čl. II. bod 2.3 dodatku k zmluve záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 6.600,-Sk (219,08 eur). Účastník je taktiež povinný nahradiť škodu vzniknutú poskytovateľovi v súvislosti s porušením povinnosti záujemcu, resp. účastníka podľa tohto dodatku v časti presahujúcej výšku zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta je splatná na základe výzvy poskytovateľa.

Faktúrou č. 1000463078 zo dňa 31.03.2008 splatnou do 15.04.2008 postupca vyúčtoval žalovanému za poskytnuté služby sumu 433,50,- Sk/14,39 eur faktúrou č. 1000463078 zo dňa 31.3.2008 splatnou dňa 15.4.2008, sumu 1193,50,-Sk/39,62 eur faktúrou č. 1000207856 zo dňa 4.1.2008 splatnou dňa 17.1.2008, sumu 2444,90,-Sk/81,16 eur faktúrou č. 1000266925 zo dňa 28.1.2008 splatnou dňa 11.2.2008, sumu 1033,30,-Sk/34,30 eur faktúrou č. 1000384830 zo dňa 28.2.2008 splatnou dňa 17.3.2008, sumu 325,60,-Sk/10,81 eur faktúrou č. 1000556413 zo dňa 25.4.2008 splatnou dňa 12.5.2008, sumu 1065,40,-Sk/35,37 eur, faktúrou č. 1000113276 zo dňa 3.12.2007 splatnou dňa 17.12.2007.

Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1623 Telefónica Slovakia, s.r.o. ako postupca na žalobcu ako postupníka postúpila medzi inými aj pohľadávku voči žalovanému, čím je daná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

Predmetný právny vzťah medzi účastníkmi konania bol založený spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným zmluvu o pripojení a dodatok k zmluve o pripojení, na základe čoho boli žalovanému poskytované dohodnuté služby, no žalovaný sumy za tieto služby tak, ako mu boli vyúčtoavné v jednotlivých faktúrach, neuhradil. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že nárok žalobcu na zaplataenie ceny za poskytnuté služby bol opodstatnený, a preto v tejto časti žalobe vyhovel.

Keďže žalovaný sa s plnením svojho záväzku v dôsledku neuhradenia faktúr, ktorými mu boli vyúčtované sumy za poskytnuté služby dostal do omeškania, zaviazal ho aj na zaplataenie úroku z omeškania.

Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplataenie zmluvnej pokuty konštatoval, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca, resp. jeho právny predchodca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách

a postupca menil len výšku zmluvnej pokuty, ktorú žalobca charakterizoval ako paušalizovanú náhradu škody. Dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaný len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovaného zo zmluvy a dodatku vyplývajúcich povinností.

S ohľadom na vyššie uvedené mal za to, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve, je neplatné a určil takúto zmluvnú podmienku za neprijateľnú priamo vo výroku rozhodnutia. Zároveň žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Proti rozsudku, a to proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, súvisiacemu výroku o trovách a výroku, ktorým bola zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Poukázal na to, že význam ochrany spotrebiteľa a súdnej kontroly individuálne nedohodnutých zmluvných ustanovení spočíva v nastoľovaní rovnováhy zmluvných strán. Ochrana spotrebiteľa teda smeruje k vytvoreniu rovnováhy, nie preferencii postavenia zmluvnej strany len preto, že ide o spotrebiteľa. Zároveň je rozdiel, či sa posudzuje ustanovenie, ktoré súvisí so spôsobom uzavretia zmluvy alebo ustanovenie, ktoré upravuje dôsledky nesplnenia zmluvy spotrebiteľom. Ochrana spotrebiteľa pri posudzovaní zmluvných podmienok sa pritom môže uplatniť len z hľadiska komplexného posúdenia práv a povinností, ktoré zo zmluvy vyplývajú. Len posudzovanie výšky zmluvnej pokuty nepostačuje na komplexné posúdenie dojednanie o zmluvnej pokute. Zmluvná pokuta smerovala k dodržaniu dohodnutej doby trvania zmluvy (12 mesiacov). Zmluvná pokuta tak zabezpečovala dodržanie účelu zmluvy a jej ekonomického charakteru pre obe zmluvné strany. Toto z ustanovenia článku II. ods. 2.2. dodatku, kde sú upravené dôvody pre vznik nároku na pokutu, vyplýva. Tak, ako žalovaný očakával splnenie zmluvy - poskytovanie služieb podľa zmluvy, a dohodnutých benefitov, aj postupca (právny predchodca žalobcu) očakával dodržanie dvoch základných a jediných povinností žalovaného - platiť dohodnutú cenu a dodržať dobu, na ktorú bola zmluva uzavretá. Súd nedôsledne posúdil dojednanie o zmluvnej pokute aj z hľadiska funkcií tohto ustanovenia. V prvom rade jeho zmyslom je predísť porušovaniu zmluvy. Postavenie spotrebiteľa nemení nič na povinnosti dodržiavať uzavreté zmluvy. Ochrana spotrebiteľa nesmeruje k tomu, aby bol spotrebiteľ chránený pred dôsledkami vlastného porušovania dobrovoľne prevzatých záväzkov bez ohľadu na to, ako závažné toto porušenie je. Zmluvná pokuta mala pritom aj svojou výškou viesť k splneniu tohto cieľa. Súd sa správaním žalovaného nezaoberal. Dlhnú sumu, ktorej zaplatenie je predmetom výroku nenapadnutého odvolaním, mal žalovaný zaplatiť dobrovoľne. Neplatením svojich záväzkov žalovaný dosiahol stav zániku zmluvy o pripojení, čo je v rozopre s tým, čo deklaroval svojím podpisom. Súd dojednanie o zmluvnej pokute hodnotí len z pohľadu okolností priaznivých pre spotrebiteľa.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom rozsahu tak, že výrok o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa vypustí a žalovaný bude povinný zaplatiť žalobcovi zamietnutú časť žalovanej sumy vrátane príslušenstva a nahradiť mu trovy konania.

Odvolací súd uznesením č.k. 17Co/47/2013-90 zo dňa 30.07.2013 vrátil vec súdu prvého stupňa ako predčasne predloženú, nakoľko po tom, čo mu bola vec predložená súdom prvého stupňa zistil, že napadnutý rozsudok nebol žalovanému doručený. Rovnako mu nebolo doručené ani odvolanie žalobcu.

Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 21.05.2013 oznámilo svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ.

Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 08.09.2014 oznámilo svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného občianske združenie - VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV.

Dňa 16.03.2015 bol súdu prvého stupňa doručené podanie spoločnosti Intrum Justitia Debt Finance AG, právne zastúpenej JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O. BOX 205, Bratislava, ktorým vzala žalobu späť v celom rozsahu a žiadala konanie zastaviť s poukazom na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z..

Zároveň ďalším podaním doručeným súdu prvého stupňa v ten istý deň žiadala, aby súd pripustil zmenu účastníkov konania tak, že do konania na strane žalobcu namiesto spoločnosti Profidebt Slovakia, s.r.o., Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava vstúpi spoločnosť Intrum Justitia Debt Finance AG, Industriestrasse 13C, CH - 6300 Zug, Švajčiarsko, pričom návrh odôvodnila tým, že pohľadávka, ktorá je predmetom konania bola postúpená spoločnosti Intrum Justitia Debt Finance AG na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 31.01.2014. Spoločnosť Intrum Justitia Debt Finance AG zároveň uviedla, že so svojím vstupom do konania namiesto pôvodného žalobcu súhlasí. Prílohu podania tvorila zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 31.01.2014 uzatvorená medzi spoločnosťou Profidebt Slovakia, s.r.o. a spoločnosťou Intrum Justitia Debt Finance AG spolu s identifikáciou pohľadávky.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 92 ods. 2 O.s.p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Podľa § 92 ods. 3 O.s.p. súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 216 ods. 1 O.s.p. ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia.

Vzhľadom na skutočnosť, že § 216 ods. 1 O.s.p. nevyklučuje použitie ust. § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. v odvolacom konaní, odvolací súd konštatuje, že mu prináleží rozhodnúť o návrhu na zmenu účastníka konania (porov. Uznesenie NS SR z 25. júna 2014, sp. zn. 5 Cdo 248/2012).

Odvolací súd mal zo spisu preukázané, že po začatí konania došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom konania zo spoločnosti Profidebt Slovakia, s.r.o., Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava na spoločnosť Intrum Justitia Debt Finance AG, Industriestrasse 13C, CH - 6300 Zug, Švajčiarsko. Rovnako je splnená podmienka súhlasu spoločnosti Intrum Justitia Debt Finance AG, Industriestrasse 13C, CH - 6300 Zug, Švajčiarsko, so svojím vstupom do konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd postupujúc podľa ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p., pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu Profidebt Slovakia, s.r.o., Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava bude novým žalobcom Intrum Justitia Debt Finance AG, Industriestrasse 13C, CH - 6300 Zug, Švajčiarsko.

K základným právam žalobcu ako účastníka konania patrí právo disponovať s predmetom konania. Jedným zo spôsobov, ktorými dochádza k realizácii tohto práva je späťvzatie návrhu na začatie konania. Tento úkon žalobcu je spôsobilý ovplyvniť predmet konania len v rozsahu, ktorý je vymedzený samotným návrhom na začatie konania. To znamená, že ak súd rozhoduje v rámci konania okrem predmetu vymedzeného návrhom na začatie konania aj o určitom predmete bez návrhu, z úradnej povinnosti, ako je to napr. pri určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, žalobca nemôže disponovať s predmetom konania v časti, v ktorej sa nekoná na návrh. Keďže výrok rozsudku, ktorým súd vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú bol napadnutý odvolaním žalobcu, pričom následné späťvzatie návrhu na začatie konania sa z vyššie uvedených dôvodov predmetného výroku nedotýka, Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o vyhlásení zmluvnej podmienky za neprijateľnú spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v

ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

Podľa článku 6 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993, o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 03.10.2007, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 03.10.2007, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Je nepochybné, že zmluva o pripojení uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 03.10.2007 je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacjej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o pripojení a jej dodatok túto charakteristiku spĺňajú. Ich súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania majúce charakter všeobecných obchodných podmienok, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dojednanie zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o pripojení je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko ide o neúmerne vysokú zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta za porušenie povinností uvedených v čl. II. Dodatku bola stanovená pevnou sumou. Je však rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinností dôjde na začiatku doby viazanosti alebo na jej konci. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu za každých okolností vždy v plnej výške. Pre posúdenie zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinností.

Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprímerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Právny predchodca žalobcu ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.

Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je neplatná.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok vo výroku o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa ustanovenia § 208 O.s.p. ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súď späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

V prípade, že po rozhodnutí súdu prvého stupňa, avšak pred nadobudnutím právoplatnosti tohto rozhodnutia dôjde súdu podanie označené ako späťvzatie návrhu na začatie konania (žaloby), je po predložení veci odvolací súd oprávnený skúmať, či takýto prejav vôle urobil účastník, ktorý má procesné postavenie žalobcu, či z hľadiska obsahu sa jedná skutočne o späťvzatie návrhu (žaloby), a či späťvzatie výslovne nenamietajú druhý účastník (žalovaný). Pokiaľ sú tieto podmienky splnené, odvolací súd späťvzatie pripustí, rozhodnutie súdu prvého stupňa zruší a konanie zastaví.

Žalobca vzal žalobu späť po tom, čo súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom č.k. 9C/61/2012-69 zo dňa 16.10.2012, ale jeho rozhodnutie s výnimkou prvého výroku nebolo zatiaľ právoplatné.

Prvý výrok rozsudku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal žalovaného na úhradu sumy 215,65 eur s príslušenstvom nadobudol právoplatnosť dňa 04.03.2015, teda predtým, než bolo súdu prvého stupňa doručené späťvzatie žaloby, a to z dôvodu, že tento výrok odvolaním žalobcu napadnutý nebol a žalovaný proti rozsudku odvolanie v zákonom stanovenej lehote nepodal. Vo vzťahu k výroku o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, o ktorom bolo rozhodnuté ex offo odvolací súd uvádza, že v tomto rozsahu žalobca nemôže právne účinným spôsobom vziať návrh na začatie konania (žalobu) späť, nakoľko tento výrok nevychádza z návrhu na začatie konania. Z týchto dôvodov nie je možné v zmysle § 208 O.s.p. pripustiť späťvzatie žaloby v uvedenom rozsahu.

S ohľadom na vyššie uvedené a tiež na to, že žalovaný nevyjadril nesúhlas so späťvzatím žaloby, odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby v rozsahu, ktorým súd prvého stupňa žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietol, v tejto časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavil (§ 208 O.s.p.).

Vo vzťahu k výroku tohto rozsudku o trovách konania odvolací súd uvádza:

Keďže odvolací súd pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu, nový žalobca musí prijať procesný stav pôvodného žalobcu.

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky bol odvolacím súdom potvrdený, žalobca bol teda vo vzťahu k tomuto výroku v odvolacom konaní neúspešný a žalovaný úspešný (ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.).

Žalobca však procesne zaviniť späťvzatím žaloby čiastočné zastavenie konania (ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.).

Vedľajší účastník na strane žalovaného v 1/ rade a vedľajší účastník na strane žalovaného v 2/ rade vstúpili do konania v štádiu odvolacieho konania, pričom v odvolacom konaní im nevznikli preukázateľne účelné trovy.

S ohľadom na vyššie uvedené, vychádzajúc z ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p. odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože tomu bráni neúspech žalobcu v odvolacom konaní a skutočnosť, že žalovaný si trovy odvolacieho konania neuplatnil. Tropy vedľajších účastníkov vzhľadom na ich úkony v odvolacom konaní neboli účelné. Keďže konanie bolo aj čiastočne zastavené pre späťvzatie žaloby, zodpovednosť za trovy takto vzniknuté je z procesného hľadiska na strane žalobcu. Žalovaný si trovy konania neuplatnil a trovy vedľajších účastníkov neboli účelné.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.